

VEČERNI LIST

NEODVISEN DNEVNIK * *Posamezna številka 16 vinarjev.*

Cene po pošti:
za celo leto K 40.—
za polleta K 20.—
za četrt leta K 10.—
za 1 mesec K 3.50
Za Ljubljano mesečno 3 H.
Uredništvo in uprava:
Kopitarjeva ulica št. 6.
Uredn. telefon št. 50.

Celovec izgubljen?

Nejasne vesti iz Pariza.

LDU Saint Germain, 22. junija. (ČTU). Svet četverice je definitivno odločil v vprašanju celovške kotline, in sicer v zmislu svoječasnega predloga »Tempas«. Vse ozemlje se bo delilo v dva pasa, v jugoslovanski in nemško-avstrijski. Jugoslovanski pas bodo zasedle jugoslovanske čete, nemški pas pa nemško-avstrijske. Vojaška evakuacija se ne izvrši.

Opomba ured.: Svoječasní predlog »Tempas« je celovško kotlino razdelil v dva dela, in sicer bi šla ločilna meja od Rožeka proti Vrbskemu jezeru, odtod tik pod Celovcem do Krke in ob Krki proti severu. S tem bi bila Celovec in Gospo-svetsko polje izgubljena. — Toda ta predlog je prava nesmisel! Zato počakajmo jasnejših poročil, ker gorenja vest je premalo jasna in zanesljiva.

Italijani streljajo naše ljudi.

Nova Oselica, 23. junija. (Izvirno.) Italijanske »raže zadnji čas dosledno streljajo za osebami, ki hočejo prekorati demarkacijsko črto. Te dni so ustrelili nekega Primorca trikrat v prsi, da je bil takoj mrtev, drugemu so prestrelili stegno, ko je bil že tostran demarkacijske črte. Italijani stre-

lajo skoro vsako noč. Krogle fete v vas, da so tudi domači ljudje vedno v smrtni nevarnosti.

V Jaznih pri Otalešu je vsled neprevidnosti italijanskih vojakov izbruhnil požar. Zgoreli sta dve hiši in več gospodarskih poslopij.

Srbi izpraznujejo Temešvar?

LDU St. Germain, 17. junija. (DunkU. — Zakasnelo.) Rumunski dopisni urad »Daria« poroča, da se Srbi jeli izpraznjevati Temešvar.

Blagajno Narodne banke in opravilo javnih poslopij so odnesli s seboj.

Pohod proti Mažarski.

LDU Bukarešta, 23. junija. (RDU Dacia). Vse ententne čete v Romuniji so dobile povelje, naj bodo pripravljene na pohod. Te čete naj bi sodelovale pri ofenzivi proti Mažarski.

LDU Sibin, 23. junija. (RDU Dacia). Mažarska protivlada grofa Karolyja v

Aradu je poslala romunski vladi spomenico, v kateri izjavlja, da soglaša z ofenzivo proti mažarski vladi svetov in prosi, naj bi se priznali njeni mažarski polki, ki se naj jim dovolj boriti na romunski strani.

Slab položaj boljševikov.

LDU Rotterdam, 23. junija. (DunkU). Glasom »Nieuwe Rotterdamsche Courant« poroča »Daily Mail« iz Helsingforsa: Trockij je na zborovanju osrednjega sovjeta v Moskvi imel govor, v katerem je izjavil, da je vojaški položaj boljševikov

kar najslabši, in sicer ne samo radi ogrožanja Petrograda, marveč tudi radi porazov v južni Rusiji. Ako bo boljševizem imel še več takih porazov, mu ne bo več mogoče kriti potrebe železa, premoga in žita.

Sprejem turških delegatov v Parizu.

LDU Versailles, 18. junija. (DKU Zakasnelo.) Svet desetorice pod predsedstvom Clemenceauja je sprejel danes dopoldne, kakor poroča »Liberté«, turško delegacijo v ministru-stvu za zunanje stvari v Parizu. Clemenceau je izvajal v svojem kratkem nagovoru, da je vrhovni svet alirancev povabil turške delegate, da morejo naznaniti bodoče stališče Turčije z ozirom na bodočo politično organizacijo orientala. Damad Ferid paša je odgovoril v daljšem govoru, v katerem je priznal, da so se zgodili zločini, vendar pa niso bile žrtve sa-

mo kristjani, trpeli so mnogo tudi mohamedanci. Turško ljudstvo ne more biti odgovorno za napake mladoturške vlade, ki je sedaj odstranjena. Turška država mora ostati v svoji celoti ohranjena. Njen obstoj je v ostalem bistven člen svetovnega reda saj so vendar po vsem svetu raztreseni Mohamedanci. Nato so čas odstrani, da se more svet desetorice posvetovati. Pol ure pozneje so poklicali delegate zopet v sejno dvorano sveta desetorice, kjer jim je Clemenceau sporočil, da se jim bo izročil odgovor prihodnjo soboto, Damad Fe-

rid paša je nato izročil daljšo spomenico, ki razlaga potrebno stališče osmanske vlade glede prosili turško delegacijo, naj se za kratek de bodočnosti Turčije in Carigrada.

Boji na Slovaškem.

LDU Budimpešta, 23. junija. (Brezžično.) Ogrsko vrhovno armadno poveljništvo poroča o položaju: Obrambni boji, o katerih se poroča že več dni, trajajo z nezmanjšano ljutostjo dalje. Ob obeh straneh Hernada zapadno od Alosa so naše čete vrgle sovražnika nazaj ter mu odvzele večje število ujetnikov, 14 strojnic in 2 topa. Na ostalih delih fronte nič novega.

LDU Praha, 23. junija. (ČTU). Včeraj je sovražnik napadal z velikimi napori zahodno od Košic, kjer se še bojujejo. Skupina Mittelhauser: Boji na posameznih mestih so se skoro povsod razvili za nas ugodno. Vzhodno Zlatih Moravc smo zavzeli Nemčince v dolini Grona, dosegli Breznice in prodrli proti jugu. Južno od Ščavnice smo pridobili na ozemlju, zaplenili dva ujetnika, enega polkovnika, topove in šest strojnic. Skupina Hennoque: Močni sovražni napadi med Jasovim in Sabinovicim. Po ujetnikih so dognali nove polke, kar dokazuje, da je sovražnik pomnožil svoje sile. Naše čete se junaško bojujejo.

Vesti iz srednje Istre.

LDU Reka, 23. junija. Pretekli teden so Italijani iz Lupoglave odvedli našega učitelja. Na ta način pripravljajo teren, da tudi v tem kraju poitalijančijo hrvatsko šolo. Učitelj je sedaj v Trstu.

Gologorica, 23. junija. Kakor so Italijani svečano otvorili italijansko šolo za popolnoma hrvatsko dečo v Cerovlju, tako so hoteli postopati tudi v Gologorici. Pa jim njihova namera ni popolnoma uspela, ker je na dan proslave manjkalo mnogo otrok. Proslavili so ta dan s tem, da so sežgali hrvatske šolske knjige.

Pazin, 23. junija. Ravnateljstvo italijanskih državnih železnic je tukajšnjega postajenačelnika Vrišerja odpustila iz službe. Zapretili so mu, naj takoj zapusti Pazin, ker bi ga drugače internirali.

S podporo italijanskega vojaštva napenjajo tukajšnji italijanaši vse sile, da naberejo čim več prostovoljcev, ki bi branili Istro proti jugoslovanskim napadom. Vporablajo vsa mogoča sredstva, da dosežejo svoj cilj, obljuje in silo. Doslej so v vsej srednji Istri nabrali jedva 80 prostovoljcev. Preskrbeli so jim strelivo in jim naznanili, da se bodo koncem tega meseca pričeli vaditi v orožju.

Italijani hočejo v par dneh odstraniti iz hiše dr. Trinajstiča pazinsko podružnico Prve istarske posujilnice v Pulj. Na ta način hočejo preprečiti poslovanje edinega narodnega denarnega zavoda v srednji Istri, a dr. Trinajstičevo hišo zapleniti ali uničiti.

Na Duhovo je prišlo semkaj nekaj izletnikov iz Reke, večina mladina društva »Giovane Fiume«. Pričakovalo jih je nekaj kričavec z italijansko in istarsko zastavo. Ob tej priliki so kričali, da je Reka italijanska in da mora pripasti Italiji. Seveda tudi ni manjkalo ogorčenih vsklikov proti Jugoslaviji in proti Wilsonu, Samo po sebi se razume, da so bile te harlekinade slikane ter pod imenom »Manifestacije za Italijo v Istri« priobčene v italijanskih ilustracijah.

Tatvine, ki so zadnji čas nekoliko ponejale, se zpet v velikem številu ponavljajo. Tatovi hodijo v oblekah karabinerjev okoli kmetov in plenijo. Zanimivo je, da kradejo in plenijo samo pri zavednih kmetih, dočim prizanašajo onim, ki trobijo v njihov rog.

Regent Aleksander.

LDU Belgrad, 23. junija. Danes se je vrnil regent prestolonaslednik Aleksander iz Velike Kibinde, kjer je bil na posetu pri generalu de Lotbistu, poveljniku francoske vojske na Madžarskem.

Dijaške demonstracije v Belgradu.

LDU Beograd, 23. junija. Na današnji seji narodnega predstavništva je poslanec Dragotin Pečić (demokrat) interpeliral 1.) vojnega ministra, ali so mu znani vzroki današnjih dijaških demonstracij, in 2.) ministra za notranje stvari, zakaj je orožništvo ob tej priliki rabilo orožje. Vojni minister general Hadžić je odgovoril, da je dijaška deputacija zahtevala od njega osebno, naj ji pojasni vzrok navedenih štiri vseh štiri dijakov in da ga je vprašala, zakaj niso bili takoj predani rektorju. Ministru o sami stvari ni bilo ničesar znanega ter je obljubil, da bo poizvedel o zadevi pri mestnem poveljniku in da se bo proti krivcem takoj postopalo po zakonu. Minister za notranje stvari Pribičević je prečital kot odgovor uradno poročilo beogradske mestne uprave, ki vsebuje opis dogodkov samih. Ministru ni znano, zakaj se je in kdo je odredil rabo strelnega orožja. Izgleda, da so orožje samolastno rabili posamezni orožniki, ki še niso zadostno poučeni o svoji službi. Poslanec Pečić je konstatiral, da se je napram vseučiliškim dijakom postopalo nepravilno, ker bi se morali takoj izročiti vseučiliški oblasti. Poslanec je zahteval od vojnega ministra, naj se proti mestnemu poveljniku izvede takoj preiskava ter naj se krivci kaznujejo, a ministru za notranje stvari odgovarja, da ne more biti z njegovim odgovorom popolnoma zadovoljen in zahteva, naj se čimprej ugotovi, kdo je odredil uporabo strelnega orožja, o čemer naj minister poroča. Nato je narodno predstavništvo prešlo na dnevni red.

Nemci izganjajo Poljake.

LDU Pariz, 19. junija. (DunKU. Brezžično.) Iz Varšave poročajo: Nemci so zaprlji mejo med Poljsko in gornjo Šlezijo in izganjajo iz poslednje vse Poljake. V povračilo so Poljaki pozaprlji 5000 Nemcev.

Mirovni posvet.

LDU 23. junija. (DunKU.) »Manchester Guardian« piše: Prihodnji teden se

bodo mogli veliki državniki skoro nementeno posvetiti vprašanju juga in severovzhoda. V zadnjem času so malo mislili na Avstrije. Splošno mnenje je, da bo Dunaj kmalu sledil, ako bo Berlin podpisal. Ostane pa še težkoča, kako poravnati nasprotujoče si zahteve Nemške Avstrije, Jugoslavije, Čehoslovaške in drugih držav.

Lloyd George v Verdunu.

LDU Lyon, 23. junija. (Brezžično.) Lloyd George je obiskal mesto in trdnjavo Verdun, kjer ga je sprejel general Valentin s pozdravnim nagovorom. Lloyd George je imel daljši govor, v katerem je slavil veliki pomen, ki ga je imela bitka pred Verdunom za zmogovit izid vojske.

Lyon, 23. junija. (Brezžično.) Glede nemške vladne krize izjavlja soglasno vse francosko časopisje, da kriza v nemškem kabinetu ne bo niti najmanj vplivala na trdni sklep, doseči podpisanje mirovne pogodbe v njeni današnji obliki in v roku, ki so ga določili.

Lammasch o Wilsonu.

LDU Newyork, 19. junija. (DunKU. Brezžično.) Newyorški listi priobčujejo intervju s profesorjem Lammaschem, kjer je ta izvajal: Politike predsednika Wilsona nič več ne razumem. Moje zaupanje v njegovo vodstvo sveta pa je na vsak način tako močno, da ga razni dogodki ne morejo tako lahko porušiti. Vendar em osupel in razočaran, kakor vsi njegovi pristaši v Evropi. Moj pacifistični optimizem je ostal, kakor je bil. Uverjen sem, da je Wilson najjačja s'la, ki deluje, da reši svet imperijalizma, toda v Parizu delujejo temne moči, dočim morajo idealisti molčati. Zdi se da je militarizem sedaj opravičen. Resnične sprave menda nihče ne pričakuje. Kljub vsemu temu je bil Wilson moj polbog in vzlic temu sem se ga oklepal. Če izgine, nastanejo resni časi. Ako ententa namerava prisiliti Nemško Avstrijo k zvezi z Nemčijo, bi se bila druga mirovna pogodba morda lažje našla.

Preskrba Nemške Avstrije.

LDU Dunaj, 23. junija. (DKU.) Državnemu uradu za ljudsko prehrano je sporočil francoski poslanec Allize: Francoska proračunska komisija je odobrila vse kredite, določene za prehrano Evrope. Tozadevni zakonski načrt bodo nemudoma predložili francoski zbornici. Kredit za živila, ki ga da Francija Nemški Avstriji, znaša, kakor znano 15 milijonov dolarjev. Da se prehranjevalne Avstrije ne prekine, je Francija začela uvažati živila v Nemško Avstrijo, še preden je bil dovoljeni kredit uradno potrjen; tako da Nemško Avstrijo oskrbuje Francija že od 15. maja.

Neugodne prehranjevalne razmere v Nemški Avstriji.

LDU Lyon, 23. junija. (DKU.) Amerikanski kontrolor za prehrano Hoover je pred kratkim izjavil: Ako se Nemška Avstrija ne bo mogla zdržati z Nemčijo, bodo njene prehranjevalne razmere tako neugodne, da se bo vsako leto moralo žita uvažati za devet mesecev. Meje so določene tako, da je dvomljivo, bo li mogla dežela gospodarsko obstojati. Vsled tega je dvakrat potrebno, da predsednik Wilson vztraja na svojem stališču glede reškega vprašanja.

Občinske volitve na Nižje Avstrijskem.

LDU Dunaj, 23. junija. (ČTU). Izid včerajšnjih občinskih volitev na Nižje Avstrijskem še ni popolnoma znan. Socialni demokrati so dosegli lepe uspehe proti združenim meščanskim strankam, krščanskim socialcem in naprednim nacionalcem. Čehoslovaki so priborili lepe zmage: 1 je zmagal v Atzgersdorfu, 1 v Oberlaa in 1 v Vösendorfu. V Rotneusiedlu je bilo izvoljenih 5 Čehoslovakov in 5 Nemcev.

Volitve na Bavarskem.

LDU Monakovo, 22. junija. (DunKU.) Volitve v občinski zastop in v okrožne odbore so potekle včeraj po vsej Bavarski in posebno v Monakovem popolnoma mirno. Pri občinskih volitvah v Monakovem je opaziti velik uspeh neodvisne socialistične stranke na rovaš večinskih socialistov, ki so na glasovih zelo nazadovali. Bavarska ljudska stranka (centrum) je svoje glasove ohranila, dočim je nemška demokratska stranka precej izgubila, tako da je prešla večina v monakovski mestni občini od meščanskih strank na socialiste, ki imajo od 50 mandatov 25. Po drugih bavarskih mestih so se večinski socialisti boljše odrezali.

Iz pokrajine.

Proslavitev. Dne 12. julija t. l. (sobota) se bo, kakor nam poročajo od merodajne strani, kakor po vsej ostali državi, tudi po vsej Sloveniji praznoval Petrov dan kot rojstni dan Njegovega Veličanstva kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev, Petra I. Darovale se bodo slovesne sv. maše, katerim bodo prisostvovali oblasti ter zastopstva avtonomnih korporacij, po sv. opraviču pa bodo državna oblastva sprejemala vdanostne izjave in častitke. Ker bo po intencijah Njegovega Veličanstva letošnji blagdan kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev posvečen dobroti na korist vojnim invalidom vse naše države, se bodo vršile posebne priredbe, o čemer bomo pobbliže poročali v kratkem.

k Družba sv. Mohorja. Dasi promet za civilno blago še ni otvorjen, nam je jugoslovanski poveljnik na celovškem kolodvoru vendar omogočil prevoz zaostalih knjig v Ljubljano. Knjige se bodo odposlale dne 18. t. m. v Ljubljano, odkoder jih bode razposlal g. špediter Ranzinger na posamezna poverjeništa. Nujno prosimo, da se nam oglasi družbenih članov za tekoče leto nemudoma dološljejo ali vsaj število družbenikov naznani. Denar naj se še vedno nakazuje Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani z opombo za Družbo sv. Mohorja v Celovcu.

k Zahvala. Koroški begunci so se večinoma vrnili na svoje domove. Srbski vojvoda si je osvojil vojvodino Koroško ter nam rešil bit in stan. Venec Gosposveški bodi mu v ponos. S hvaležnim srcem se spominjamo vseh onih, ki so segli globoko v denarnico ter s polno roko delili nam pomoč v dneh bede. Čutili smo, da imate Korošce res radi. Darovi so prihajali v obilni meri. Hvala in čast darilec in bodrilcem. Naša hvala pride iz rahločutnega

erca vsem vam, ki ste videli v nas svoje trpeče brate. Zahvaljujemo se javnim potom škofijstvu v Ljubljani in Mariboru, mestni občini ljubljanski, denarnim zavodom in bankam, župnim uradam in šolskim vodstvom, ljubeznivemu združenemu lenstvu v Ljubljani, agilni Sokolski zvezi, vsem društvom za prireditve v prid koroškim beguncem, sodiščem, glavarnstvom, posebno vojaškim krogom, ki so ob vsaki dani priložnosti pošiljali nam darove svoje bratske ljubezni. Vsem nabiralcem in darovalcem bodi izrečena srčna zahvala. Društvu »Dobrodelnost« in gospodu Jan. Kalanu, ki so nam dali na razpolago pisarno in pisarniške moči, bodi Bog obilen plačnik. A prav posebno rodoljubno hvaležnost izrekamo uredništvom ljubljanskih dnevnikov, ki so vsak dan bili na razpolago našim težnjam in skrbem. Da se je javnost v toliki meri zavzemala za nas in našo domovino, zato gre vam naša najprisrčnejša zahvala. Vrnili smo se, a ne vsi; bratje naši iz Beljaške okolice in Ziljske doline bodo še naprej uživali begunski kruh. Prosimo vas, nudite jim še nadalje svojo bratsko pomoč, dokler ne bodo tudi oni polnomočni državljani Jugoslovani. — Ljubljana 24. rožnika 1919. Odbor koroških beguncev v Ljubljani.

k Slovensko planinsko društvo naznanja, da se kamniška koča na Kamniškem sedlu v nedeljo 29. junija otvori. Oskrbovana bo s jnjačo in jedili.

k Vozni red, veljaven od 1. junija 1919, za vse proge Slovenije z najvažnejšimi priključki ostalih prog Jugoslavije je izdala knjigarna (g. pl. Kleinmayr in Fed. Bamberg v Ljubljani. Cena 2 K 20 vin., po pošti 2 K 40 vin.

k Begunec, krepak, neoženjen, po poklicu tesar, prosi za službo gozdarja, paznika ali kaj sličnega. Natančnosti se poizvedo pri posredovalnem uradu za begunce v Ljubljani.

Iz Ljubljane.

I Spored II. produkcije gojencev Glasbene Matice v sredo, dne 25. junija 1919. 1. Bayr-Halle: Fantazija na motive iz opere »Židinja«. Na klavir igra gđc. Vera Gogala. Šola gđc. K. Praprotnikove, V. r. 2. Hubay: a) Molitev. b) Bolero. Na gosli svira g. Janko Pompe. Šola g. J. Vedrala, V. r. 3. F. S. Vilhar: a) Kam? b) Ukazi. Pesmi poje g. Ivan Repovš. Šola g. M. Hubada, I. r. 4. Mendelssohn: Pesem brez besed v G-molu. Na klavir igra gđc. Verena Josin. Šola gđc. D. Koblerjeve, VIII. r. 5. J. Pavčić: a) Padale so cvetne sanje. b) Pastirica. Pesmi poje gđc. Helena Mlinar. Šola g. M. Hubada, III. r. 6. Moszkowski: Bolero. Na gosli svira g. Alojzij Šonc. Šola g. J. Vedrala, V. r. 7. J. Offenbach: Arija iz opere »Hoffmannove pripovedke«. Poje gospa Marija Golobič. Šola M. Hubada, V. r. 8. Moszkowski: Melodija, op. 54. b) Godard: Serenade Flerentine, op. 126. Na klavir igra gđc. Zora Zarnik. Šola g. M. Dolejšev, VII. r. 9. a) J. Prochazka: Tak si lepa. b) E. Adamic: Jezdec. Pesmi poje gđc. Helena Mlinar. Šola g. M. Hubada, III. r. 10. a) L. van Beethoven: Romanca, op. 50. b) Schubert: Čebelica. Na gosli svira gđc. Emilija Poženel. Šola gđc. St. Hajekove VI. r. 11. J. Pavčić: Mehurčki. (Iz Zupančičevega Cicibana). Pesem poje gospa Marija Golobič. Šola g. H. Hubada, V. r.

Iz gledališke pisarne. Ker je gđc. Tharferjeva obolela in jo muči hud kašelj, se ne vprizori v sredo t. j. 25. t. m. predstava »Ma dame Butterfly«, kakor je bilo napovedano, temveč predstava »Žongler« za abonma B 3-69.

I I. splošno društvo jugoslovanskih vpokojencev v Ljubljani vabi svoje člane, da glasom društvenih pravil § 9. poravnajo mesečne prispevke odnosno pridejo po članske izkaznice v Novo ulico 5 do 3. julija 1919, da bodo društvene za-

deve v redu. Ob enem prosimo za na shodu določeni prispevek k stroškom deputacije v Belgrad. Načelstvo.

I Društvo inženirjev v Ljubljani vabi svoje svoje člane na prijateljski večer v Narodni dom v četrtek, 26. t. m. Razgovor o izletu v Trbovlje in drugih društvenih zadevah.

I Ubegli deček. Pri ljubljanskem mestnem magistratu se nahaja v varstvu neznan deček, ki je bil dne 22. junija po policiji prijet na glavnem kolodvoru. Le-sem se je, pod klopjo skrit, brezplačno pripeljal. Dečko pravi, da je rojen 21. junija 1906 v Pilštajnu ter tja pristojen, da se piše Alojzij Polak in je dosedaj bival pri svoji materi Juliji, roj. Ferlič v Pilštajnu. Oče Fran, da je zaposlen kot čevljar v Dolenjem Miholcu. Ker je mati minuli teden baje nekam odšla, jo je šel deček iskat v Ljubljano. Deček je za svojo starost primerne rasti, okrogloličan in ima kostanjeve lase. Kot posebno znamenje mu je, da ima na pričetku levega kazalca v polkrogu 1 in pol centimetra dolgo brazgotino. Ker taki-le ubežniki običajno ne govore resnice, ni izključeno, da je tudi Polakova izpoved iz trte zvita. Kdor bi vedel o dečku kake podatke, naj jih čimpre-

je pisмено ali ustmeno naznani mestnemu magistratu ljubljanskemu.

I Konja splašila sta se včeraj proti večeru v Prešernovi ulici uslužbencu apro vizacijske pekarnice ter dirjala proti glavni pošti. Tam sta se zagnala v Magdičevo izložbo s tako silo, da sta razbila veliko izložbeno šipo in poškodovala izložbeno blago. Pri tem se je tudi en konj tako poškodoval, da je, ko so ga peljali nazaj, omagal in padel. Ker ni bilo več upanja, da okreva, so ga ustrelili.

Repertoire narodnega gledališča.

Drama.

25. junija, sredo: Bajka o volku. Abonma A 66.

26. junija, četrtek popoldne, dijaška predstava: Listnica, Neizprosni stražnik, Izven abonma.

Opera.

25. junija, sredo: Žongler. Abonma B 3/69.

26. junija, četrtek: Jevgenij Onjegin. Izven abonma.

Rop na demarkacijski črti.

Izpred ljubljanske porote.

Anton Bavdek, Jožef Mramorja, Franček Kebe, Jože Braniselj, Leopold Koš, Jože Kranjc in Ana Kebe se zagovarjajo danes pred ljubljansko poroto. Vsi so iz Cirknice doma. Obtožba obdolžuje Bavdeka, Mramorja, Kebeja, Braniselja, Kosa in Kranjca hudodelstva ropa, Antona Bavdeka tudi hudodelstva goljufije in Kebejevo hudodelstva sokrivde ropa in zahteva kazen po § 192 k. z. (kazen težka ječa od desetih do dvestih let).

Manufakturno blago je pri nas zelo drago, v Trstu je zelo poceni, zato se skrivaj prenaša čez demarkacijsko črto. Prodajajo ga pa za zelo višjo ceno, kakor ga dobe vsled nevarnosti, ki je v zvezi s tihotapstvom. Ana Kebe bi bila tudi rada dobila tako blago, a ker ga ni hotela kupiti, je pregovorila zgoraj navedene fante, da naj na demarkacijski črti odvzamejo prenašalca, češ da so fantje v Juršicah tudi tako naredili in pobrali ženskam vse blago in jih napodili čez demarkacijsko črto. Kebetova je določila Bavdeka za poveljnika, ker je »tako fest in velik.« Kebetova pravi, da rekla fantom, da ne smejo nikomur nič žalega storiti in da je govorila s fanti le v šali in mislih, da bodo zares to storili. Fantje so se 4. aprila šelši pri Bavdeku, se oblekli v vojaške obleke, se oborožili s puškami, karabinerji in samokresi. Okrog 1. ure ponoči so odšli na Javnornik in čakali tihotapce. Okrog 9. ure so prišli od demarkacijske črte France in Terezija Mervic, iz Primorske in Frančiška Lavrič in Martin Komorec iz Postojne s polnimi nahrbtniki manufakturnega bla-

ga. Fantje so skočili pokonci in jih tako hitro obkolili, kot da bi bili iz zemlje zrastle. Zahtevali so legitimacije in rekli, da imajo od Narodne vlade ukaz, da odvzamejo blago. Ker blaga prenašalci niso hoteli izročiti, ker so spoznali tolovajsko bando, je potegnil Mramor revolver in ga nastavil proti Mervicevi glavi, drugi so pomerili puške in karabinerje proti prenašalcem. Prenašalci so se za to tako prestrašili, da so odložili nahrbtnike z blagom. Fantje so gnali na to prenašalce preko demarkacijske črte, da ne bi mogli ropu naznaniti in jih šele pustili, ko so že začeli govorjenje laških patrolj. Ko so fantje odšli, so se prenašalci plazili po gozdu proti Cirknici, kjer so ovadili zadevo orožnikom, ki so izsledili storilce. Pri Bavdeku so našli orožniki celo skladišče najrazličnejših aparatov in orodij velikanske vrednosti, ki jih je nabral Bavdek ob razsulu vojske pri Rakeku.

Porotnemu senatu predseduje podpredsednik deželnega sodišča Regally, obtožence zagovarjajo dr. Furlan, dr. Lovrenčič, dr. Pegan, dr. Smole in dr. Tominišek. Obtožbo zastopa državni pravdnik dr. Modic.

Pri zaslišanju so danes obtoženci izjavili, da niso krivi. Dr. Furlan in dr. Pegan sta v vprašanjih, stavljenih obsojencem, dognala, da so fantje služili pri narodni straži. Na vprašanje dr. Furlana je izjavil obtoženec Kebe, da so smatrali celo zadevo za šalo. Ob zaključku »Večernega lista« so bili zaslišani 4 obtoženci.

Po svetu.

s Časna beseda. Slavni angleški državnik in minister Fox je bil strasten igralec, da je naposled zabredel v velike dolgove. Nekoč se mu je vendar sreča nasmejala in priigral je nekoliko tisoč. Ko se je vračal domov, je srečal svojega krojača, ki mu je takoj izročil svoj neplačani račun. »Dragi prijatelj,« je povzel lord, »ne morem plačati. Imam sicer denar, ali namenjen je za upnike, kateri nimajo napisanih računov, ampak sa-

mo mojo besedo. To je častna beseda in to moram bolj držati.« »Če je pa tako,« je odgovoril dovtipni krojač, »sem pa tudi jaz rajši Vaš upnik« ter mu je pred nosom raztrgal račun. Minister Fox se je nasmehnil ter mu je precej plačal, kar je bil dolžan.

s Nagrade za zlobne članke. »Echo de Bulgarien« je razpisal 2000 frankov za zlobne članke o ententi. General Cretien, poveljnik zveznih čet na Bulgarskem, je izdal oster opomin na vse bolgarske časopise.

s **Koliko lesa potrebuje časopis?** Eden najbolj poznanih industrijalnih in trgovskih predmetov je papir. Silovito mnogo papirja se porabi za časopise in knjige. Na svetu je kakih 30.000 dnevnikov, in nekateri izmed teh se tiskajo dnevno približno milijon ali več iztisih. V tem številu niso uračunani oni časopisi, ki izhajajo enkrat ali dvakrat na teden. Poleg tega zagleda vsak dan nad 200 večjih ali manjših knjig beli dan. Kot je znano se papir za časopise dobiiva iz lesene mase. Da se dobi dovolj papirja za omenjenih 30.000 dnevnikov in 200 knjig, je potrebno vsak dan en tisoč ton lesene mase, katero kuhajo iz drevja. Na leto zneso to 365.000 ton lesene mase ali 730.000.000 funtov. Da dobi papirna industrija te ogromne količine papirja morajo vsako leto posekati cele gozdove Samo ameriški dnevnikarji porabijo letno 900 milijonov kubičnih metrov lesa, iz katerega delajo papir.

s **Hercegovinec in sultan.** Nek Hercegovinec je nesel vsako leto sultanu v dar plodove s svojega vrta. Tako je rekel neki dan ženi: »Ker so letos kumare tako velike in lepe, jih bom nesel jutraj en koš sultanu.« Ali žena mu je svetovala: »Nič dobro bi ne bilo, če bi mu dali kumar, ker nam bodo prav prišle za otroke. Nesi mu rajši koš smokev, ki mu bodo šle vsakako bolj v slast!« Mož je storil kakor mu je bila žena nasvetovala, natrgal je naslednje jutro koš najlepših fig ter se je napotil v glavno turško mesto. Ko je prišel do palače, je bil sultan že obedoval in je bil jako dobre volje. Milostno je sprejel Hercegovinca in mu je rekel: »Priatelj, sedi tu meni nasproti!« Kmet je sedel, prekrižal roke na prsih in pričakoval gledal na sultana. Sultan je vzela iz koša smokvo za smokvo, dobro pomeril Hercegovincu na glavo ter zmerom vrolo dobro zadel. Kmet je pa vselej, kadar ga je sultan zadel, glasno izpregovoril: »Jarebi šučur!« (Hvala Bogu.) Naposled je sultan prenehal metati ter je začudeno vprašal: »Človek, kaj se ti je zmešalo v glavi? Če ti vržem dve smokvi v glavo, pa se zahvališ: Jarebi šučur! Zakaj vendar?« — »Oh, oh, prevzvišeni gospodar, če bi ti bil prinesel kumar, kakor sem nameraval, bi bilo že davno po meni. Žena mi je rešila smrt. Sam Bog ji daje zdravje!«

Aprovizacija.

a **Amerikansko blago za otroke do 6. leta** se deli na izkaznice, katere imajo stranke že v rokah, le še v torek 24. t. m. in v sredo 25. t. m. od 8. do 11. ure in od 3. do 5. ure popoldne. — Zamudniki, ki še nimajo izkaznic za amerikansko blago, pa pripadajo A, B in C oziroma I. in II. uradniški skupini, dobe izkaznice za amerikansko blago le še v sredo 25. t. m. in v četrtek 26. t. m. na Poljatski cesti št. 13, in sicer 1. A in B skupina ubožne akcije dne 25. t. m. od 8. do 11. ure dopoldne in C ter I. in II. uradniška skupina dne 26. t. m. od 8. do 11. ure dopoldne. Vsaka stranika mora prinesiti s seboj izkaznico ubožne akcije in za otroke do 3. leta zeleto izkaznico za drob, za otroke od 3. do 6. leta pa krstni izpisek. Pozneje se izkaznice ne bodo prav nikomur več izdale. Kdaj dobe novo priglašeni zamudniki blago, je pravočasno objavi v listih.

Jaroslav.

Zgodovinski roman.

Ruski spisal J. Šmidt-Melin; preložil Al. Benkovič.

(Dalje.)

Jaroslav je v hladni noči hodil semtertja. Šele čez več ur mu je prišla jasna misel: ako se prepriča o tem, česar se je bal, takoj zapusti Petrograd, ne da bi bil Natalijin mir motil le z eno samo besedo o značaju ženinovem.

Svitilo se je že, ko je prišel v svoje stanovanje. Legel je, a niti za hip ni mogel zaspati.

Ob uri, določeni za obiske, je polkovnik vstopil v predsobo gospe Gribojedove. A komaj je bil sluga naznanil njegov prihod, je že Natalija stala pred njim.

Presenečenje se je kazalo v vsem bitju mladega dekleta, ki je obe roki podalo svojemu rešitelju. Znova so se v Jaroslavu vzbudile jasne nadeje za bodočnost, vse bolesti, katere je občutili od prejšnjega dne, so se razpršile, kakor prah v vetru.

Dolgo sta se gledala drug drugega, dokler ni Natalijina babica stopila v sobo.

Vprašanj in odgovorov ni bilo ne konca ne kraja. Iz razgovorov se je pojasnilo, da Natalija na polkovnikova pisma ni ostajala dolžna odgovora, kakor je domneval. To mu je tudi potrdilo slutnje, kaka usoda je doletela deklečina pisma.

A kaj je bila Jaroslavu mari preteklost! Saj je sedanost z rajskim čarom stala pred njim. Vendar se ni mogel popolnoma iznebiti zadrege, ko je pripovedoval, da je dami že prejšnjega dne videl v spremstvu nekega gospoda.

»Imeli sva za spremljevalca,« je rekla gospa Gribojedova, »grofa Lubanova, ženina naše Natalije. Prišli ste ravno pravi čas, gospod polkovnik, da nevesta ne bo pogrešala blagoslova tistega, ki se mu ima razven Boga zahvaliti za rešitev.«

»Gospodična Natalija je nevesta?« je jecjal Jaroslav smrtno bled.

»V veselju nad vašim prihodom,« je odgovorila gospa Gribojedova, »sva vam pozabili to povedati. Moje dobro dete, dasi se je dolgo branilo, je slednjič vendar uslišalo moje prošnje. V moji pozni starosti me Bog vsak dan lahko odpokličje, in misel, da bi Natalijo pustila samo, mi je srce vedno napolnjevalo z veliko žalostjo. Zdaj, ko je nevesta vrlega, uglednega moža, mi bode ločitev od nje lažja.«

Nataliji je bilo videti, da se je šele ob teh besedah spomnila svoje zaroke. Dočim se je še pred nekaj minutami smehljala samega veselja, je zdaj sedela tu nema in bleda z izrazom trpeče udanosti v lepem obličju.

Jaroslav je nepremično strmel v tla. Edina njegova nada, ki jo je gojil toliko let, ki mu je bila tolažba v hudih časih, se je naenkrat izkadila v nič.

Vzduh te sobe, ki je bila prej polna poživljajoče svetlobe, ga je hotel zadušiti.

Poslovil se je od dam, češ da ima nujne opravke. Obljubil pa je, da pride zopet zvečer, ako bo imel časa.

Večer se je približal, a pričakovanega polkovnika ni bilo. Nepremagljiva napestost in notranja vzbujenost je Nataliji lice pobarvala kot škrlat in srce ji je bilo tako burno, da je na levi strani čutila resnično bolelost.

Ob navadni uri je prišel grof Lubanov. Ko mu je gospa Gribojedova vsa vesela povedala o nepričakovanem prihodu Jaroslava, mu je prej jasno lice pokrila temna senca neprijetnega presenečenja.

Kakor bi hotel prepoditi neprijetno misli, je z roko potegnul čez blede obraz ter s težavo odgovoril nekaj besed.

Saj so pa tudi čuvstva, ki so mu vihrala v prsih, lahko pomračila njegovo obličje.

Spomin na pejsnje prijateljstvo se je umikal čuvstvu, da ni prav delal.

Ko je bil prestal kazen, se je vrnil v Petrograd in se tam sestal z Natalijo. Premagan od redke krasote in ljubeznivosti mlade deklice se je pričel poganjati za devojko, katero je, kakor mu je bilo znano, ljubil njegov prijatelj in rešitelj življenja.

Ko sta nazadnje privolili babica in Natalija, je moral vendar priznati, da Natalija nikakor ni privolila iz proste volje, marveč iz otroške ljubezni. Ko pa je slišal o Jaroslavovem prihodu, kljub vsemu prizadevanju ni mogel pomiriti glasu, ki mu je očital izdajalsko verolomnost. Razum in vest ga nista hotela upravičiti in na dušo mu je legla teža nepopisnega studa.

Z mračnim obrazom je zrl pred se brez besed, kakor nevesta njegova. V zastajajočem pogovoru so prisotnim počasi potekale ure.

Skoro nepremično je Natalija gledala na uro in v duhu hotela zdaj kazalce ustaviti, zdaj prisiliti jih k hitrejšemu premikanju. Ob vsakem šumu v predsobi je izpremenila barvo in srce ji je trepetalo v veselju in strahu, da se prikaže bolesto pričakovani Jaroslav. A potekala je minuta za minuto, ura za uro, njega pa ni bilo od nikoder.

(Dalje.)

Izdajatelj konsorcij »Večernega lista«.

Odgovorni urednik Viktor Cenčič.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Žvepleno kopališče

Varaždinske toplice (Hrvatska)

Železniška in poštna postaja, telefon, brzojav.

Nov zdravilišni hotel.

Električna razsvetljava.

Staroznano, radioaktivno zdravilišče z žveplom (Schwefel-therme) + 58° C priporočeno **proti prolinu revmatizmu, isiasu i. t. d.** Zdravljanje s pitno vodo pri boleznih y vratu, grlu, prsih, jetrih, želodcu in črevesnih boleznih. Elektr. masaža, blatne, ogljikovo kisle in solne kopeli. — Odprto celo leto. — Krasna okolica. — Mod. oprema. — Novi hoteli. — Prospekte gratis. — Zdravilo zdravnika dr. J. Lochert.